

Meglepő jobbikos mondatok az EP-ben

A Policy Solutions elemzése a magyar EP-képviselők februári munkájáról

Akárcsak Magyarországon, úgy az európai politikai színtéren is a Jobbik állt elő a magyar pártok közül a legtöbb egyedi - és többször kétes szakmai megalapozottságú - politikai kijelentéssel az elmúlt hónapban. A hónap fontos eseménye volt, hogy az új Bizottság hivatalba lépésével lezárult az intézményi viták hosszú időszaka az Európai Unióban. Szájer József, a Fidesz EP-delegációjának vezetője ezt a helyzetet ahhoz hasonlította, mint amikor egy számítógépbe új szoftver kerül és a telepítés után megnyomjuk az „újraindítás” gombot. A magyar EP-képviselők szakpolitikai munkája közül kiemelhető, hogy az EP e hónapban adta áldását a Progress mikrofinanszírozási hiteleszköz elindítására, megteremtve annak végső pénzügyi forrását - ezt a parlamenti jelentést a szocialista Göncz Kinga gondozta. Bokros Lajos februári felszólalásában a biztosi posztok elosztását kritizálta élesen: „Miért szolgálja Európa érdekét az, hogy - különösen válság idején - az ilyen posztok elosztása belső politikai harcok eredményeként történik?” – tette fel a kérdést az MDF miniszterelnök-jelöltje.

A magyar EP-képviselők politikai munkája

Akárcsak Magyarországon, úgy az európai politikai színtéren is a Jobbik állt elő a magyar pártok közül a legtöbb egyedi - bár többször kétes szakmai megalapozottságú - politikai kijelentéssel az elmúlt hónapban. Morvai Krisztina továbbra is rekordszámú felszólalással hívta fel képviselőtársai figyelmét magyarországi politikai ügyekre – februárban a terrorizmussal gyanúsított Budaházy György elfogatásával és őrizetben tartásával kapcsolatos feltételezett visszaélések voltak terítéken. Morvai még spontán szavazást is kezdeményezett az öt hallgató képviselő körében: kézfeltartással kellett jelezni, hogy ki ért egyet az ügy európai szintű kivizsgálásával. A képviselő asszony emellett az egyes európai országok élelmiszer önrendelkezésével, a neoliborális gazdaságpolitika bukásával és az abortusz ellenzésével kapcsolatban szólalt meg.

Morvai jobbikos képviselőtársa, Szegedi Csanád e hónapban sem szólalt meg az Európai Parlament ülésén, az egyetlen hozzá köthető – és a nyilvánosságban megjelent – tevékenység az volt, hogy fogadta irodájában Bakhtiyar Gulyamovot, Üzbegisztán Brüsszelbe akkreditált nagykövetét. Üzbegisztánt Közép-Ázsia legdiktatórikusabb országaként tartják számon, ahol nincsenek ellenzéki pártok, az ellenzéki gondolkodásúak egy része börtönben ül, a választási korhatár a világon a legmagasabb és az elnök, Islam Karimov 20 éve vezeti az országot. Ennek tükrében figyelemreméltó, hogy Szegedi Csanád az üzbég nagykövettel való találkozó után kijelentette, hogy „figyelemmel kísérte az üzbegisztáni választásokat és meggyőződött annak demokratikus mivoltáról.”

A harmadik jobbikos képviselő, Balczó Zoltán két alkalommal szólalt fel hosszabban a plenáris üléseken. Első beszédében az Európai Bizottságot kritizálta, amiért személyekhez keresnek biztosi portfóliókat, nem pedig az egyes szakterületekhez keresik meg a megfelelő személyt. Az amúgy legfelkészültebb jobbikos politikusként számon tartott képviselő felszólalása során azonban „az Unió meghatározó döntéshozó testületének” nevezte az

Európai Bizottságot, holott ez a szerv az uniós jogszabályok kezdeményezésével és végrehajtásával foglalkozik, döntéshozatallal nem. Balczó másik felszólalásában Törökország és Izrael valamint az európai országok közti kulturális különbségekre hivatkozva kijelentette, hogy a két országnak az Unióban nincs helye.

A Fidesz, az MSZP és az MDF képviselőinek politikai munkája kevesebb izgalmat okozott. Az EP plenáris ülésein a fideszes Járóka Livia vállalta a legtöbb szerepet, összesen hatszor szólalt fel különböző esélyegyenlőségi témákban. Járóka többek között üdvözölte, hogy a Regionális Alap lakástámogatási forrásai immáron nemcsak városokban lesznek felhasználhatók – segítséget nyújtva ezzel a nagyjából kétharmadán élő roma lakosságnak.

Az EP februári plenáris üléseinek egyik fontos témája volt az Ukrajnával ápolt kapcsolatok értékelése. Gyürk András amellettt érvelt, hogy az uniós pénzügyi támogatásért cserébe követelje meg Ukrajnától a gázipar átláthatóságát. Gyürk azonban nemcsak követeléseket támasztana: felismerve a fontos keleti szomszéd megkerülhetetlenségét, bevonná Ukrajnát az új uniós gázellátási rendeletről szóló egyeztetésekbe. A Fidesz kisebbségügyi szakpolitikusa, Gál Kinga pedig arra kérte az EU-t, hogy az Ukrajnával folytatott tárgyalások során mindig követelje meg a nemzeti kisebbségi jogok, és kiemelten a nyelvhasználat betartását.

Gál a kisebbségi jogok terén ezúttal is következetes volt: élesen támadta a fehérorosz vezetést is a lengyel kisebbséggel szembeni jogsértésekért. Szintén külpolitikai kérdésben nyilatkozott meg Schöpflin György. Schöpflin a horvát csatlakozásról szóló plenáris vitában úgy vélte, hogy az uniós csatlakozás folyamatában Horvátországnak még talán nem is az EU-val folytatott tárgyalások jelentik majd a legnehezebb feladatot, hanem az uniós elvárásokkal olykor ütköző társadalmi attitűdök megváltoztatása.

Schmitt Pál februárban elsősorban a Vancouverben megrendezett téli olimpián, az olimpiai mozgalomban betöltött pozíciói miatt tűnt fel a nyilvánosság előtt és a médiumokban, az EP-ben csak ülések levezetőjeként vállalt szerepet. Képviselőtársa, Deutsch Tamás pedig házigazdája volt Pécs Európai Kulturális Fővárosi kiállításának az EP brüsszeli épületében, melyen Jerzy Buzek elnök is beszédet mondott.

A fideszes Kósa Ádám – aki nehezményezte, hogy a Bizottság csak késve vagy egyáltalán nem ad választ írásbeli kérdéseire – erőteljesen beszállt a magyarországi választási kampányba. Soltész Miklós képviselővel közös sajtótájékoztatót tartott „Szocialisták a fogyatékos emberek ellen” címmel, amelyen az elmúlt nyolc év fogyatékosügyi politikáját kudarcnak értékelte, mivel szerinte „a fogyatékos emberek mindenhol megvonást szenvedtek el”.

Hankiss Ágnes az elmúlt hónapban nem mutatott semmilyen hivatalosan dokumentált aktivitást az EP-ben. Az itthoni médiában régen igen aktív képviselő az elmúlt nyolc hónapban mindösszesen egyszer szólalt meg, egy perc erejéig.

Az MSZP-ből Tabajdi Csaba és Göncz Kinga volt felszólalások tekintetében a legaktívabb. Tabajdi többször szót emelt a közös agrárpolitika fenntartása érdekében, a közösségi megoldások fontosságára a protekcionista, nemzeti megoldásokkal szemben. Ezen túl több külpolitikai kérdésben is felszólalt a szocialista delegációvezető. Meglepődését fejezte ki, hogy az, Unió mennyire nem kezeli helyén Kínát, holott a koppenhágai klímacsúcs is megmutatta az ázsiai ország uniós érdekekkel szembe menő erejét. Tabajdi emellettt igen barátságos

hangnemben beszélt az új – oroszbarát - ukrán elnökről, Viktor Janukovicsról, és igen határozottan a balkáni kisebbségek ügyéről. Utóbbival kapcsolatban kijelentette, hogy az etnikumközi konfliktusokat nyugat-balkáni országok uniós csatlakozása *előtt* rendezni kell, mert láthatóan az Uniónak a csatlakozás után már nincs eszköze ezen a területen.

Göncz Kinga a romák és más marginalizált európai csoportok életkörülményeinek javítása érdekében szólalt fel, illetve tett fel kérdést a Tanácsnak. Tabajdihoz hasonlóan Göncz is támogatta a közös agrárpolitika és a szegényebb uniós országok fejlesztését szolgáló kohéziós politika közösségi szintű folytatását. Gurmai Zita szokás szerint a férfi-női egyenjogúság mellett állt ki, felhívva a figyelmet arra, hogy a témának egyértelmű vállalások formájában kell szerepelnie az Unió 2020-ig tartó stratégiájában is. Képviselőtársa, Herczog Edit felszólalásában a világgazdasági válság hatásainak enyhítésének egyik módját a közép- és kelet-európai régió EU-tagállamainak számára nyújtott exporttámogatási programok kidolgozásában látta.

Bokros Lajos, az MDF miniszterelnök-jelöltje és EP-képviselője felszólalásában – Balczó Zoltánhoz hasonlóan – a biztosi posztok elosztását kritizálta: *„Almunia biztos úr, aki korábban keményen kézbe vette a gazdasági és pénzügyeket, most a versenypolitikához került, ami nem az ő szakmája. Olli Rehn, aki kiváló bővítési biztos volt, most gazdasági és pénzügyi kérdésekkel foglalkozik, ami megint csak nem az ő szakterülete. Miért szolgálja Európa érdekét az, hogy - különösen válság idején - az ilyen posztok elosztása belső politikai harcok eredményeként történik?”* A politikus emellett csatlakozott három lengyel képviselőtársa kezdeményezéséhez a litvániai nemzeti kisebbségek jogai védelmének érdekében.

A magyar EP-képviselők szakmai munkája

Februárban az új Bizottság hivatalba lépésével lezárult az intézményi viták hosszú időszaka az Európai Unióban. „Európa újra munkában” – szól a brüsszeli szlogen februárban, és valóban: az Unió összes intézménye, így az Európai Parlament is újra teljes erővel azokra a feladatokra koncentrálhatott, amelyek a válság utáni Európa építéséhez szükségesek. Szájer József, a Fidesz EP-delegációjának vezetője ezt a helyzetet ahhoz hasonlította, mint amikor egy számítógépbe új szoftver kerül (ez lenne a Lisszaboni Szerződés) és a telepítés után megnyomjuk az „újraindítás” gombot.

Az „új korszak” egyelőre csak szimbolikusan köszöntött be: a magyar képviselők által vitt szakmai témákban nem hozott magával sok újdonságot február az EP-ben. Több képviselőnek is most értek be olyan kezdeményezései, amelyekért már hónapok óta dolgozott. Az Európai Parlament e hónapban adta áldását a Progress mikrofinanszírozási eszköz elindítására, megteremtve annak végső pénzügyi forrását - ezt a parlamenti jelentést a szocialista Göncz Kinga gondozta.

Ezt a tényt *nem említve* a fideszes Öry Csaba jelentős *néppárti* sikerként könyvelte el a mikrohitel-program elindítását, arra hivatkozva, hogy az eredeti ötlet még a Fidesz korábbi EP-képviselőjétől, Becsey Zsolttól származott. Az EU 2010-es költségvetéséért felelős Surján László szintén februárban érte el az EP Költségvetési Bizottságánál, hogy a tejágazatnak korábban odaígért 300 millió euró plusztámogatást felszabadítsa – Magyarország ebből 3,56

millió eurót kap majd. Az adócsalás és az adóparadicsomok ellen tett javaslatait Győri Enikőnek is az elmúlt hónapban fogadták el.

A fideszes Győri több más jogalkotói tevékenységével is tett azért, hogy februárban az egyik legaktívabb magyar képviselő legyen. Véleményt készített az Európai Beruházás Bank 2008-as teljesítményéről, és az alternatív befektetési alapkezelők szabályozása érdekében egy aggregát kockázati index létrehozására tett javaslatot – utóbbival összesítené a hedge fundok tevékenységéből fakadó rendszerkockázatot. Ezekon felül fellépett az adókulcsok uniós harmonizációja ellen, illetve az adóvégrehajtási eljárás gyakorlatokról egy összehasonlító elemzés elkészítését kezdeményezte.

Szakpolitikai fronton Deutsch elsősorban az online szerencsejátékok elleni fellépésével hívta fel magára a figyelmet - azok „káros társadalmi hatásai” miatt európai szintű szabályozást sürgetett. Egy Surján Lászlóval közös kezdeményezésével – a Strukturális Alapok felhasználási szabályainak módosításával – pedig arra tesz kísérletet, hogy Magyarország azokhoz az uniós forrásokhoz is hozzáférjen, amelyeket eddig nem tudott lehívni, és amelyek az eredeti szabályozás értelmében teljesen elveszhetnének.

Glattfelder Béla és Áder János is saját szűkebb szakterületükön álltak elő egy-egy kezdeményezéssel. Glattfelder szén-dioxid adót vetne ki azokra a termékekre, amelyek a klímavédelmi kötelezettségek megsértésével készülnek. Áder János az étrend-kiegészítők európai piacán szeretne nagyobb átláthatóságot.

Az MSZP – a már említett Göncz Kinga által kidolgozott Progress jelentés elfogadásán túl – számos módosító-javaslat benyújtásával vette ki a részét az európai szakpolitikai munkából. Tabajdi Csaba több mint húsz módosító javaslatot nyújtott be az „EU mezőgazdaságáról és a klímaváltozásról” szóló jelentéshez. Képviselőtársa, Herczog Edit a 2011-es költségvetéssel kapcsolatban javasolta, hogy több pénz fordítson az Unió úrpolitikára, illetve a fenntartható közlekedéssel kapcsolatban javasolt módosításokat egy véleménytervezethez.

Bíró Nagy András – Boros Tamás

A szerzők a Policy Solutions politikai elemzői